

HİNDİSTAN'DA MÜSLÜMAN KADIN OLMAK

AYŞENUR ALBAYRAK & AYŞE KURBAN

Referans için: Albayrak, A. & Kurban, A. "Hindistan'da Müslüman Kadın Olmak". İNSAMER Analiz. 11.03.2022.

 Analiz

Hindistan büyük bir coğrafyada, önemli ticaret yolları üzerinde yer almaktadır. Çin'den sonra dünyanın en kalabalık ülkesi olan Hindistan dil, din, kültür bakımından çok çeşitli bir nüfusa ev sahipliği yapmaktadır. Uzun yıllar süren Avrupa sömürgeciliğinin ardından 1947 yılında Hindistan Cumhuriyeti adıyla bağımsızlığını kazanmış; bu bağımsızlık mücadelesinde milliyetçilik ideolojisi önemli rol oynamıştır. Bu süreçte Hinduları ve Müslümanları ortak noktada tutan şey, Hindistan milliyetçiliğinden ziyade sömürgecilğe karşı verilen mücadele olmuştur. Ancak

İngilizlerin bölgeden çekilmesiyle birlikte fikir ayrılıkları ve çatışmalar başlamıştır. Nihayetinde Hindu çoğunluk Hindistan'da ve Müslüman çoğunluk Pakistan'da kalacak şekilde bölge ikiye ayrılmıştır. Pakistan'ın kurulmasıyla sonuçlanan bölünmeyle birlikte Müslümanların önemli bir kısmı Pakistan'a yerleşmiştir. Hindistan'ın büyük yüz ölçümü ve ekonomik şartlar tüm Müslümanların Pakistan'a göç etmesine engel teşkil ettiğinden bir kısım Müslüman Hindistan'da kalmıştır. Günümüzde yaklaşık 180 milyon Müslüman'ın

yaşadığı Hindistan, dünyanın ikinci en büyük Müslüman nüfusa sahip ülkesi konumundadır. Ancak toplam nüfusun %14,2'sini oluşturan Müslümanlara yönelik politikalar son yıllarda ülkede İslam karşıtlığının tırmanmasına yol açmaktadır. Hindu milliyetçiliğini savunan ve parti ideolojisini buna göre temellendiren Hindistan Halk Partisi'nin (BJP) 2014 yılında iktidara gelmesinden sonra ülkede İslam karşıtı uygulamalarda belirgin bir artış gözlemlenmektedir. Özellikle 2019 yılındaki son seçimlerde müttefikleriyle birlikte ezici çoğunluğu elde etmesinin ardından partinin Müslümanlara yönelik baskı ve sindirme politikaları daha da baskın hâle gelmiş; bu durumun ortaya çıkardığı toplumsal nefret ise en fazla kadınları hedef hâline getirmiştir. Devlet eliyle körüklenen söz konusu toplumsal nefret, nüfus politikalarından sosyal medya uygulamalarına, başörtüsü yasaklarından kadınlara yönelik cinsel şiddet eylemlerine kadar pek çok alanda kendini göstermektedir.

Hindistan'da Hindu milliyetçiliğinin Müslüman halkta yarattığı en büyük endişelerden biri, demografik yapının değişmesinden kaynaklı aile planlaması ve kısırlaştırmayla ilgili politikalar. Zira Hindu milliyetçilerine göre Müslüman kadınların doğurganlık oranı artarken Hindu kadınların doğurganlık oranı düşmektedir. Bu

durumla ilgili elle tutulur hiçbir veri bulunmamakla birlikte, sosyal medyaya hâkim olan asılsız iddialar, günlük hayatta şiddet içeren eylemlere dönüşmektedir. Bu bağlamda hükümet yetkililerinin yanı sıra iktidar partisinin önemli bir müttefiki olan Ulusal Gönüllüler Organizasyonu (Raashtreey Svayansevak Sangathan-RSS) ve diğer Hindu milliyetçi örgütler de doğurganlık oranlarıyla ilgili olarak nüfus düzenleme yasa tasarılarını teşvik etmeye başlamışlardır.

BJP'nin iktidara gelişinden bir yıl sonra danüfus kontrolünün uygulanmasına ilişkin bir karar kabul edilmiştir. Kararda Müslüman kadınların doğum oranının yüksek olduğu, ayrıca yasa dışı göçlerle beraber Müslüman nüfusun hızla arttığı ifade edilmektedir. Konuyla ilgili olarak bir BJP milletvekili iki çocuk politikasının uygulanması gerektiğini savunarak bu kurala uymayanların oy haklarının ellerinden alınıp hapse atılmalarını önermiştir. Tıpkı BJP gibi Hindu milliyetçisi ve iktidar partisinin müttefiki olan Shiv Sena Partisi de meclise tüm Müslüman kadınların kısırlaştırılmasıyla ilgili bir önerge vermiştir.

Hindu halk arasında yaygınlaşan nefret söylemlerinin somut örneklerinden biri de sosyal medya üzerinden Müslüman kadınlara yönelik yürütülen küçük düşürücü kampanyalardır. İlk olarak

2020 yılı Temmuz ayında Hindistan'da Müslüman kadınların fotoğraflarının ifşa edildiği ve çevrimiçi ortamda açık artırma yoluyla satıldığı Sulli Deals isimli bir internet uygulaması ortaya çıkmıştır. 80'e yakın Müslüman kadının resimlerinin ve kişisel bilgilerinin listelendiği uygulamada, kadınlar aşağılayıcı bir şekilde tasvir edilerek Müslüman kadınlar üzerinden toplumsal bir nefret söylemi inşa edilmeye çalışılmıştır. Bütün bu olumsuzluklara karşın resmî makamlar bu uygulamanın müsebbiplerinin yakalanması noktasında gerekli adımları atmamıştır. Nitekim Sulli Deals'tan yaklaşık altı ay sonra, bu uygulamayla aynı türde ikinci bir girişim olan Bulli Bai isimli bir uygulama daha ortaya çıkmıştır. Yerel dilde "bulli" ve "sulli" kelimelerinin Müslüman kadınlar için kullanılan aşağılayıcı ifadeler olduğu ve paylaşılan fotoğrafların da "Günün Bulli'si" şeklinde yüklendiği belirtilmektedir. Uygulamada Müslüman kadınlar müstehcen bir bağlamda, üzerinde oynanmış fotoğraflarla ifşa edilerek alenen taciz ve hakarete uğratılmıştır. İlk uygulamanın failleri hakkında hiçbir yaptırımda bulunulmamasının bu durumun tekrarlanması konusunda teşvik edici olduğu anlaşılmaktadır. Hindistan yönetimindeki Keşmir bölgesinde gazetecilik yapan Quratulain Rehbar, çevrimiçi bir müzayedede

isminin listelenmiş olduğunu ve satış için fotoğraflarının yüklendiğini görünce uygulamayı şikâyet etmiştir. Rehbar'ın bu durumu sosyal medyada paylaşması üzerine aralarında Delhi Yüksek Mahkeme Yargıcı'nın eşinin de olduğu gazeteci, aktris ve politikacı yaklaşık 100'den fazla Müslüman kadının fotoğraflarının internet üzerinden açık artırma yoluyla satıldığı ortaya çıkmıştır. Benzer şekilde Yeni Delhi'de gazetecilik yapan Ismat Ara da Delhi Polisi Siber Suç Birimi'ne kendisi dâhil pek çok kadının ifşa edildiği uygulama hakkında "din temelinde düşmanlığı teşvik ettiği ve kadınlara yönelik cinsel taciz tehdidi yarattığı" gerekçesiyle şikâyette bulunmuştur. Ülkedeki ana akım medya Sulli Deals ve Bulli Bai adlı uygulamalarla ilgili meseleyi görmezden gelirken uygulamalar hakkında yapılan şikâyetlerin emniyet birimleri tarafından raporlandırılması bile uzun zaman almıştır. Nihayetinde dinî nefret hakkında başlatılan soruşturma neticesinde uygulamanın kurucusu olduğu belirlenen üç mühendislik fakültesi öğrencisi tutuklanmıştır. Tutuklanan öğrencilerden biri polise verdiği ifadede, Hindu sağcı kullanıcılarla temas kurduktan sonra Hindu milliyetçiliği ideolojisini benimsediğini ve yaptığı uygulamanın bu fikirlerin bir ürünü olduğunu itiraf etmiştir. Dolayısıyla söz konusu

uygulamalar meselenin sadece kadın düşmanlığı olmadığını, “Müslüman kadın” kimliğine karşı kasıtlı ve kabul edilemez bir nefret söyleminin ürünü olduğunu göstermektedir. Bu durum ayrıca ülkede kullanılan sosyal medya platformlarının resmî olarak denetlenmesi ve bu tür içeriklerin yayılmasının önlenmesi için güçlü bir mekanizmanın kurulmasının gerekliliğini de ortaya koymaktadır. Ülkede siber suçlara karşı yasalarla desteklenen etkin bir mücadele başlatılmadığı takdirde Müslüman kadınlara yönelik bu türden saldırıların artacağına şüphe yoktur.

Dinî milliyetçiliğin iktidar partisi BJP eliyle bilinçli olarak körüklendiği Hindistan’da Müslüman kadınlara uygulanan baskı ve kısıtlamalardan biri de başörtüsü yasaklarıdır. 2019 yılındaki seçimlerden BJP’nin gücünü artırarak büyük bir zaferle çıkmasının ardından özellikle partinin güçlü olduğu eyaletlerdeki bazı kamu kuruluşlarında ve okullarda başörtüsü yasakları uygulanmaya başlamıştır. Zamanla büyüyen ve medyaya yansıyan başörtüsü olayları, 28 Aralık 2021 tarihinde Hindistan’ın güneyindeki Karnataka eyaletinin Udipi şehrinde, Müslüman genç kızların sınıflara alınmadığı görüntülerin sosyal medyada gündem olmasıyla birlikte kamuoyunda tepkiye yol açmış ve

konuyla ilgili toplumsal bir farkındalık yaratmıştır. Okul yönetiminin geri adım atmaması üzerine olaylar büyümüş, Hindu öğrencilerin de yasağa destek vererek Hindu milliyetçiliğinin sembolü olan safran rengi şallarla derslere girmesi ve başörtüsünü protesto etmesi, bölgedeki gerilimi bir hayli tırmandırmıştır. Aşırılıkçı Hindu gruplara mensup öğrencilerden bazıları Müslüman kız öğrencilere sözlü tacizde hatta linçe varan şiddet eylemlerinde bulunmuştur. Sosyal medyada özellikle Twitter üzerinden paylaşılan yorumlar ve videolar neticesinde, eyalet genelinde Bengaluru, Mysuru, Hassan, Kolar, Shahapur, Shivamogga ve Udipi dâhil olmak üzere çeşitli yerlerde başörtüsü yasağı ile ilgili protestolar düzenlenmiştir. Son olarak 31 Ocak’ta Karnataka Yüksek Mahkemesi’ne başvuran başörtülü öğrenciler, başörtüsünün Hindistan Anayasası’na göre temel hak ve özgürlükler kapsamında olduğunu savunmuştur. Öğrenciler, başörtüsü takmak ve üniforma değiştirmemek gibi zararsız bir uygulamanın ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Devam eden duruşmadan henüz bir karar çıkmasa da başörtüsü yasakları hâlen uygulanmaktadır. Ayrıca ülkede yasağın genişletilmesi yönünde eylemler de başlamıştır. Uttar Pradeş eyaletinde geleneksel Hindu kıyafetleri giyen bir

grup, Aligarh bölgesindeki Dharma Samaj Koleji yönetimine başvurarak başörtüsü yasağı uygulanmasını talep etmiştir. Bazı okullarda da Müslüman öğrencilerin başörtülerini çıkarmayı kabul etmesi için “ikna odaları” kurulduğu belirtilmektedir. Diğer taraftan Karnataka’nın kıyı bölgesinde yer alan toplumsal açıdan hassas şehirlerinden biri olan ve Başbakan Narendra Modi’nin aşırı sağcı partisinin (BJP) kalesi olarak bilinen Udipi’de de benzer olayların yaşandığına dair haberler gelmektedir. Hindistan hükümeti bu şehri genellikle “Hindutva siyasetinin potası” ve tezlerini “kanıtlama alanı” olarak kullanmaktadır. Dolayısıyla bu şehirde uygulanmaya çalışılan başörtü yasağının münferit bir vaka olmadığı, aksine başarılı olduğu takdirde buradaki uygulamanın tüm Hindistan’a yayılabileceği belirtilmektedir. Hindistan hükümetinin şimdilik liselerde uygulamaya çalıştığı yasağın ilerleyen dönemde tüm okullar ve ülkedeki diğer kamusal alanlar için de geçerli olabilir. Ülkede giderek şiddetlenen İslamofobinin birincil muhatabı olarak kadınlara yönelik bu Müslüman nefreti, ilerleyen günlerde başörtüsü probleminin büyüyeceği sinyallerini vermektedir. Burada başörtüsü yasaklarının bir başka boyutu da iktidar partisinin başörtüsü meselesi üzerinden lise ve

üniversitelerdeki Hindu ve Müslüman gençler arasındaki kutuplaşmayı artırarak gelecek seçimlerde genç seçmen kitlesini kendi oy havuzuna dâhil etme hedefidir. Diğer bir ifadeyle Müslüman kadınlar üzerinde baskı unsuru olarak uygulanmak istenen yasağın aynı zamanda gençler arasındaki Hindu-Müslüman çatışmasını körükleyen ve toplumsal gerilimi artıran bir politik araca dönüşmüştür.

Hindistan’daki Müslüman kadınların yaşadığı vahim ve kabul edilemez olaylardan bir diğeri de artan tecavüz vakalarıdır. Etnik gruplar arasındaki şiddetin en büyük yansımalarından biri olarak nitelendirilebilecek tecavüz vakaları doğrudan Müslüman kadınları hedef almaktadır. Milliyetçi medya tarafından kışkırtılan ve eyaletlerdeki hükümetler tarafından desteklenen Hindu grupların Müslümanlara yönelik gerçekleştirdiği şiddet olayları sırasında Müslüman kadınların cinsel istismar, toplu tecavüz ve türlü işkencelere maruz kaldığı bilinmektedir. 2002 yılında yaşanan ve dinî milliyetçi şiddetin sembolü hâline gelen Gujarat Soykırımı’nda binlerce Müslüman katledilmiş ve kadınlar, genç kızlar ve çocuklar toplu tecavüze uğramıştır. Ancak söz konusu olaylar, egemen Hindu çoğunluk tarafından önemsizleştirilerek toplumun şiddete karşı sorumluluğu maskelenmiştir.

Benzer şekilde 2013 yılında Uttar Pradeş eyaletinde Hindular ve Müslümanlar arasında çıkan şiddet olayları sırasında da pek çok Müslüman kadın toplu tecavüze uğramıştır. Uluslararası Af Örgütü konuyla ilgili olarak Hindistan'da söz konusu olayın faillerinin hâlen tutuklanmadığını ve kadınların ifadelerinin tehdit yoluyla değiştirildiğini kaydetmiştir. Konuyla ilgili hazırlanan raporda hükümet yetkililerinin davalar hakkında gerekli adımı atmadıkları hatta emniyet güçlerinin gelen şikâyetlere dair tutanak tutmayı dahi reddettikleri ve soruşturma kapsamında gerekli evrakların hazırlanmadığı ifade edilmiştir. Buradan hareketle Hindistan yargı sisteminin Müslüman kadınlara yönelik ayrımcı ve ön yargılı bir tutum sergilediğini ve adaleti sağlama noktasında başarısız olduğunu söylemek mümkündür. Bu türden ön yargılı ve ayrımcı uygulamalarla kamu kuruluşlarının farklı dinî grupları koruduğu açıkça görülmektedir. Tartışılması gereken bir başka husus ise, ülkede Müslüman kadınlara yönelik tecavüz vakalarının hemen her gerekçeyle meşrulaştırılabilmesidir. Örneğin Hindularca ineklerin kutsal kabul edilmesi, sığır eti yediği iddia edilen bir Müslüman kadının tecavüze uğramasına sebep olmuş, saldırganlar kadının şikâyetinde bulunmaması için kadını tehdit

ederek sessiz kalmasını sağlamıştır. Hindu milliyetçiler, Müslüman bir kadının ait olduğu topluluğun biyolojik ve kültürel devamlılığını sağladığını ve kadın bedeninin tüm Müslümanların bedenini ve sınırlarını simgelediğini düşündükleri için tecavüzü rasyonelleştirmektedirler. Tecavüz vakalarına yönelik bu tutum, Müslüman kadının Hindular tarafından tüm Müslümanlara karşı sürdürülen şiddet ve çatışmanın merkezinde konumlandırıldığını göstermektedir.

Sonuç olarak iktidar partisinin Hindistan toplumunu her geçen gün biraz daha parçalayan milliyetçi politikalarından ve Hindutva ideolojisinden ilham alan yol haritasından en fazla etkilenenler, hiç şüphesiz Müslüman kadınlardır. İktidar partisi söz konusu nefret politikalarına devam ettiği ve bu milliyetçilik üzerinden gücünü artırdığı takdirde Hindistanlı Müslüman kadınların hak ve özgürlüklerinin yok sayılarak toplumsal tecride maruz kalacaklarını söylemek abartı olmayacaktır. Zira kadınlara yönelik bu türden şiddet eylemleri, "Müslüman kadın kimliği"ne yapılan sistematik bir aşağılama ve küçük düşürme politikasının bir sonucudur. Bununla birlikte uygulanan bu politikaların ve her türden nefret eyleminin hedefinin bütün bir Hindistan Müslüman toplumu olduğu da anlaşılmaktadır.

Diğer bir ifade ile dinî milliyetçilik yoluyla Hindistanlı Müslümanlar “toplumsal yenilgiye” uğratılmak istenmekte, bunun için de toplumun en

hassas kesimi olan kadınlar üzerinden devlet eliyle Hindu vatandaşların dâhil edildiği kutuplaştırıcı-parçalayıcı-bölücü bir siyaset yürütölmektedir.

Kaynakça

Aljazeera. "Targeted harassment: Muslim girls in India denounce hijab ban".

'Targeted harassment': Muslim girls in India denounce hijab ban | News | Al Jazeera (09.02.2022).

Alishan Jafri & Zafar Aafaq. "Unchecked Tsunami of Online Sexual Violence by Hindu Right against India's Muslim Women". Article14. <https://article-14.com/post/unchecked-tsunami-of-online-sexual-violence-by-hindu-right-against-india-s-muslim-women> (21.05.2021).

Anadolu Ajansı. "Hindistan'da başörtülü öğrencilerin sözlü tacize uğradığı anlar viral oldu". <https://www.aa.com.tr/tr/dunya/hindistanda-basortulu-ogrencinin-sozlu-tacize-ugradigi-anlar-viral-oldu/2497730> (09.02.2022).

_____. "Hindistan'da mahkeme kararı açıklanana kadar öğrenciler başörtüsü takamayacak". <https://www.aa.com.tr/tr/dunya/hindistanda-mahkeme-karari-aciklanana-kadar-ogrenciler-basortusu-takamayacak/2499246> (10.02.2022).

BBC News-Türkçe. "Müslüman Rikat anlatıyor: Hindistan'da ikinci sınıf vatandaşlara dönüşüyoruz". <https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-50835955> (19.02.2022).

BBC News. "India Muslim women 'raped' in fatal attack 'over beef'".

<https://www.bbc.com/news/world-asia-india-37336050> (12.09.2016).

Bhalla, Nita. "Intimidation, death threats stalk gang-raped Muslim women after India's religious riots" Reuters, <https://www.reuters.com/article/us-india-women-rape-idUSKBN1502F8> (09.02.2017).

DAWN-Today's Paper. "Protests over classroom hijab ban grow in India". <https://www.dawn.com/news/1673813/protests-over-classroom-hijab-ban-grow-in-india> (07.02.2022).

Human Rights Watch. "Hijab Ban in India Spark Outrage, Protests". <https://www.hrw.org/news/2021/02/19/india-government-policies-actions-target-minorities> (19.02.2022).

_____. "India: Government Policies, Actions Target Minorities". <https://www.hrw.org/news/2021/02/19/india-government-policies-actions-target-minorities> (19.02.2022).

_____. "Discrimination Against Muslims under India's Citizenship Policy". <https://www.hrw.org/report/2020/04/09/shoot-traitors/discrimination-against-muslims-under-indias-new-citizenship-policy> (09.04.2020).

Independent. "Ban on hijab in India

classrooms sparks wave of protests- both for and against". <https://www.independent.co.uk/asia/india/students-muslims-girls-hijab-protest-udupi-b2010048.html> (08.02.2022).

Jaswal, Srishti. "Bulli Bai: India's Muslim women again listed on app for 'auction'". Aljazeera, <https://www.aljazeera.com/news/2022/1/2/bulli-bai-muslim-women-auction-online-india> (02.01.2022).

Mahvish, Noor. "Being a Muslim woman in India: A story", CJP (Citizens for Justice and Peace), <https://cjp.org.in/being-a-muslim-woman-in-india-a-story/> (11.08.2021).

Murthi, Meera (2009). "Who Is to Blame? Rape of Hindu-Muslim Women in Interethnic Violence in India". *Psychology of Women Quarterly*, 33(4), ss. 453-462.

The Economic Times. "RSS likely to pass resolution on population 'imbalance'". <https://economictimes.indiatimes.com/news/politics-and-nation/rss-likely-to-pass-resolution-on-population-imbalance/articleshow/49586702.cms?from=mdr> (29.10.2015).

The Guardian. "Violent clashes over hijab

ban in southern India force schools to close". <https://www.theguardian.com/world/2022/feb/09/violent-clashes-over-hijab-ban-in-southern-india-force-schools-to-close> (28.02.2022).

The Hindu. "Infiltrators are termites, will throw them out: Amit Shah". <https://www.thehindu.com/elections/lok-sabha-2019/infiltrators-are-termites-will-throw-them-out-amit-shah/article26805646.ece> (11.05.2019).

The Quint. "Shiv Sena Calls For 'Compulsory Sterilisation' of Muslims, Again". <https://www.thequint.com/news/india/shiv-sena-saamna-editorial-muslim-sterilisation> (04.12.2018).

The WIRE. "Saffron Controversy, Not Hijab Controversy: Muslim Women Protest Across Karnataka". <https://thewire.in/communalism/karnataka-hijab-muslim-women-protest> (08.02.2022).

Tripathi, Piyush. "Disenfranchise couples with over 2 kids: Giriraj Singh". <https://timesofindia.indiatimes.com/city/patna/disenfranchise-couples-with-over-2-kids-giriraj/articleshow/70182501.cms?from=app=yes&from=mdr> (1 2 . 0 7 . 2 0 1 9) .